

**NECESITATEA ADAPTĂRII EDUCAȚIEI CONTABILE LA CERINȚELE EREI 5.0:
PROVOCĂRI, SOLUȚII ȘI DIRECȚII DE VIITOR ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ**

**THE NEED TO ADAPT ACCOUNTING EDUCATION TO THE REQUIREMENTS OF
ERA 5.0: CHALLENGES, SOLUTIONS AND FUTURE DIRECTIONS IN VOCATIONAL
TRAINING**

COSMULESE Cristina Gabriela

lect. univ. dr., Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, România, gabriela.cosmulese@usm.ro

ORCID ID: 0000-0002-8406-7004

***Abstract.** This study examines the problems and solutions of accounting education in the context of the changes that have taken place in the Era 5.0, which is characterized by sophisticated technologies and extensive digitalization. In this regard, through the literature we focus on those studies that analyze the challenges faced by higher education institutions when it comes to adapting study programs to the new demands of the labor market. The literature review also considers papers that examine necessary adaptations in curriculum, technology integration and skills alignment. Thus, using the Google Scholar search engine and the keywords "professional competences", "curricular changes", "ethical challenges", the top 10 articles published between 2023 and 2024 were selected for analysis. The analysis focuses on identifying the main trends and proposed solutions related to current trends and challenges. The results indicate that accounting programs require major changes to incorporate knowledge in data analytics, use of digital platforms and artificial intelligence.*

Keywords: Era 5.0, digitalizare, adaptabilitate, competențe profesionale, schimbări curriculare, etica.

JEL Classification: M41, M15, A22

Introducere. În contextul erei 5.0, reformele în educația contabilă devin esențiale datorită schimbărilor accelerate în tehnologie, economie și în structurile sociale, care influențează profund mediul de afaceri globalizat. Aceste transformări nu se limitează doar la modificarea practicilor și metodelor contabile, ci impun și o adaptare a competențelor profesioniștilor contabili, pentru a răspunde provocărilor tot mai complexe ale piețelor financiare și ale mediului de afaceri [1, 2]. Studiul nostru își propune să identifice prin intermediul literaturii de specialitate principalele provocări cu care se confruntă sistemele educaționale contabile din prezent și să analizeze posibile soluții care ar putea sprijini adaptarea acestora la noile condiții digitale și economice. În acest sens, cercetarea explorează modalitățile prin care tehnologiile emergente, precum automatizarea, blockchain-ul și inteligența artificială, pot fi integrate în curricula educațională pentru a răspunde cerințelor în continuă schimbare ale pieței profesionale. În plus, studiul subliniază necesitatea pregătirii adecvate a profesorilor în vederea utilizării noilor tehnologii și adaptării metodelor de predare. Concluziile evidențiază importanța colaborării între instituțiile educaționale și angajatori pentru a asigura relevanța competențelor absolvenților, adaptându-se astfel la dinamica pieței muncii și cerințele unei economii digitalizate.

Revoluția digitală globală a avut un impact semnificativ asupra atât afacerilor, cât și a societăților [3]. Inteligența artificială (AI), tehnologiile robotice, sistemele cloud, blockchain și industria 4.0 sunt

câteva dintre inovațiile și transformările tehnologice care au loc în era digitală, având un impact semnificativ asupra industriei contabile [4]. Industria 5.0 și societatea 5.0 nu reprezintă doar o continuare cronologică sau o alternativă la paradigma industriei 4.0, ci reflectă o schimbare semnificativă în societăți și economii printr-o nouă paradigmă care plasează oamenii în centrul inovării și echilibrează dezvoltarea economică cu soluționarea problemelor sociale și de mediu [5].

Conținut. Aceasta secțiune are în vedere mai multe subsecțiuni, stabilite în funcție de selecția articolelor analizate pe baza criteriilor legate de cuvintele cheie „competențe digitale”, „schimbări curriculare”, „provocări etice”.

Adaptarea curriculară pentru integrarea competențelor digitale. Având în vedere noile nevoi de alfabetizare informațională, fie în domeniul digitalizării sau al Big Data (BD), contabilitatea (și finanțele) își pot asuma un rol mai strategic și pot contribui la modelarea viitorului. Educația contabilă este cea care trebuie să producă contabili care să corespundă nevoilor industriei și societății, cu un curriculum care să acopere aceste domenii de studiu [6,7]. Cu toate acestea, unele studii recente [8, 2] susțin că învățământul contabil nu poate ține pasul cu inovarea tehnologică a firmelor multinaționale de contabilitate, în ciuda investițiilor mari ale acestor firme în inovarea tehnologică. În fața schimbărilor din industrie, este necesar ca programele de contabilitate existente în universități să pregătească și să „echipeze” studenții cu competențele tehnologice necesare pentru cariere de succes în contabilitate și audit [9,10].

Pentru a face față noilor provocări este necesară o schimbare de abordare, dincolo de simpla integrare a noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor în procesele de predare și învățare. Utilizarea susținută a tehnologiei în educație favorizează implicarea activă a elevilor și sprijină practicile educaționale durabile. Cu toate acestea, persistă provocări, în special în ceea ce privește obstacolele tehnice asociate cu infrastructura insuficientă și deficitul de competențe digitale în rândul educatorilor și al elevilor [11].

Componenta etică. Etica formează busola morală care ghidează comportamentul profesioniștilor contabili, influențând deciziile și acțiunile care modelează raportarea financiară, auditul și serviciile de consultanță [12]. Încrederea acordată profesiei contabile de către părțile interesate - de la investitori și creditorii la autoritățile de reglementare și publicul larg - depinde de comportamentul etic al celor cărora li se încredințează informații financiare [13]. Respectarea standardelor etice este esențială nu numai pentru credibilitatea situațiilor financiare, ci și pentru stabilitatea și eficiența piețelor financiare globale [14, 15]. Provocările etice din domeniul contabilității necesită mai mult decât simple măsuri reactive; acestea necesită abordări holistice care să abordeze cauzele profunde și să promoveze o cultură a integrității, transparenței și responsabilității [16, 17]. Procesul decizional etic în contabilitate nu este un demers unic. Importanța înțelegerii contextului specific în care apar provocările etice nu poate fi supraestimată [18]. Alte studii [19] aduc în discuție cazuri particulare cum ar fi impactul factorilor socioeconomici asupra eticii raportării financiare, subliniază nevoia contabililor de a face față provocărilor unice, modelate de dinamica regională. O înțelegere a culturii locale, a condițiilor economice și a mediilor de reglementare este esențială pentru luarea unor decizii etice nuanțate.

Concluzii. Importanța globală a abordării acestor provocări necesită un angajament colectiv pentru promovarea practicilor etice, a transparenței și a responsabilității. Pe măsură ce profesia contabilă navighează într-o lume din ce în ce mai interconectată, apelul la acțiune este clar: promovarea unei culturi a integrității, adoptarea unor standarde etice care depășesc granițele și colaborarea

internațională pentru a susține principiile care stau la baza încrederii și credibilității profesiei contabile la nivel global. Formarea unor persoane capabile să se adapteze în această eră a transformării digitale este necesară pentru sustenabilitatea profesiei și supraviețuirea profesionistului contabil în viitor. instituțiile de învățământ și toate organismele implicate în profesie trebuie să ofere o educație contabilă care să răspundă cerințelor industriei privind noile competențe și să creeze sinergii care să sprijine și să motiveze acest capital uman să se recalifice, să învețe și să dezvolte noile competențe necesare în această eră digitală a transformării și evoluției constante.

Referințe bibliografice.

1. Kroon, N., do Céu Alves, M., & Martins, I. (2021). The impacts of emerging technologies on accountants' role and skills: Connecting to open innovation—a systematic literature review. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 7(3), 163.
2. Brabete, V., Barbu, C. M., Cîrciumaru, D., Goagă, D., & Berceanu, D. (2024). Redesign of Accounting Education to Meet the Challenges of Artificial Intelligence—A Literature Review. *Amfiteatru Economic*, 26(65), 275-293.
3. Al-Htaybat, K., von Alberti-Alhtaybat, L., & Alhatabat, Z. (2018). Educating digital natives for the future: accounting educators' evaluation of the accounting curriculum. *Accounting Education*, 27(4), 333-357. <https://doi.org/10.1080/09639284.2018.1437758>
4. Sabuncu, B. (2022). The effects of digital transformation on the accounting profession. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1), 103-115.
5. Carayannis, E. G., & Morawska-Jancelewicz, J. (2022). The futures of Europe: Society 5.0 and Industry 5.0 as driving forces of future universities. *Journal of the Knowledge Economy*, 13(4), 3445-3471. <https://doi.org/10.1007/s13132-021-00854-2>
6. Sebele-Mpofu, F. Y. (2024). Hidden curriculum in accounting education in the digital era: the evolution, role, controversies, challenges and implications. *Cogent Arts & Humanities*, 11(1), 2402123. <https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2402123>
7. Petrová, P. (2023). The Impact of Artificial Intelligence on the Accounting Subject Curriculum. *ACC JOURNAL*, 29(2), 84-91.
8. Tavares, M. C., Azevedo, G., Marques, R. P., & Bastos, M. A. (2023). Challenges of education in the accounting profession in the Era 5.0: A systematic review. *Cogent Business & Management*, 10(2), 2220198.
9. Damerji, H., & Salimi, A. (2021). Mediating effect of use perceptions on technology readiness and adoption of artificial intelligence in accounting. *Accounting Education*, 30, 107–130.
10. Giang, T. H. (2024). Enhancing Professional Skills for Accounting Students to Meet the Program's Graduation Standards. *European Journal of Contemporary Education and E-Learning*, 2(3), 226-246.
11. Mhlanga, D. (2024). Digital transformation of education, the limitations and prospects of introducing the fourth industrial revolution asynchronous online learning in emerging markets. *Discover Education*, 3(1), 32.
12. Armstrong, M. B., Ketz, J. E., & Owsen, D. (2003). Ethics education in accounting: Moving toward ethical motivation and ethical behavior. *Journal of Accounting education*, 21(1), 1-16.
13. Frank, E. O. (2020). An assessment of the conceptual linkages between the qualitative characteristics of useful financial information and ethical behavior within informal institutions. *Ekonomski horizonti*, 22(2), 137-148.
14. Jan, C.L. (2021). Detection of financial statement fraud using deep learning for sustainable development of capital markets under information asymmetry. *Sustainability*, 13(17), 9879.

15. Jejenywa, T. O., Mhlongo, N. Z., & Jejenywa, T. O. (2024). The role of ethical practices in accounting: A review of corporate governance and compliance trends. *Finance & Accounting Research Journal*, 6(4), 707-720. <https://doi.org/10.51594/farj.v6i4.1070>
16. Ezeigweneme, C.A., Umoh, A.A., Ilojianya, V.I. and Adegbite, A.O., 2024. Review Of Telecommunication Regulation And Policy: Comparative Analysis USA AND AFRICA. *Computer Science & IT Research Journal*, 5(1), pp.81-99.
17. Bhagat, G., & Jha, K.N. (2024). Investigating the Relationship of the Integrity Climate of a Public Organization with Corruption in Construction Projects. *Journal of Management in Engineering*, 40(1), 04023064.
18. Vu Lan Oanh, L., Tettamanzi, P., Tien Minh, D., Comoli, M., Mouloudj, K., Murgolo, M., & Dang Thu Hien, M. (2024). How Ethical Behavior Is Considered in Different Contexts: A Bibliometric Analysis of Global Research Trends. *Administrative Sciences*, 14(9), 200.
19. Bantekas, I., & Ezenagu, A. (2021). Ethical Considerations in Financial (Tax) and Non-Financial Corporate Human Rights Reporting. *University of Miami International and Comparative Law Review*, 28(2), 268.